

«Шынык» почтамы-биле редакцияга эвээн эвес чагаала-номчукулардан кээп турар. Оларның аразында кадыкшыла хамаарышкан чагаалар база арбын кээр. Ол чагаалада кижиниң кадымын кайчар кайчарларын, ылаңга элзедилерин болгаш чаштарын кадымын камнаарычче ону быжылдарычче кичээниң салгап номчукуларнын сүмезин өөренип көргөш, редакцияга чагаа кылдып «Кадыкшыла — байлаавыс» деп чаа булуңу ажыдарын шийтирээ.

Бөгүнү булуңда Кызыл хоорайда элзедилер кабинетин уругларга чедир турар эмгекчилерин, шийчилге ачыдырары ады-нелерге таштырбышаан, педиастр болгаш гинеколог эмчилерин сүмезин номчукуларга бардыртымыс. Оол, кыс уругларнын бот-тускайла арты-нелерин сазгышын кичизидилгенге ады-нелер, шко-лаар коллективтери, эмчилер оюна сазгыш ужу-рууга. Келер уениң салгачыларын эртем-билитге өөредир-ден аагыда, оларны ады база не болурунгу хүлээлгенине баш бурунгаар кичизидилер — өг-бүдө ады-нелерин сазгалаттымыс азырларынның бирээси. Ычангаш бот булуңда кирген айтырларга хамаарыштыр номчу-куларнын саналдарын, бодалдарын солун дамчытыр сол-чүрүн сүмелдилис. Ук булуң кварталда бир катан үнер.

ЧУРУКТА: Тожу районда Ийниң «Чебурашка» ясли-садымын белеткез бөлүгүн уруглары. Уруглар эртемчилерин бөгүн үнденирин өөренириден аагыда, азы-буру мергежилди эге билгилерине база оюн-толгага өөренип турар. Бо уругларны «Эмчи» кичээнинин уенинде тыртыртал.

Арина КАШКАКТЫН фотосу.

Уруглар кичизидилгенге ады-нелер. Ол хей тала-дын, Таштың мөзү-шындыр хевирлеринде өг-бүлөгө ады-нелериниң ролу улу. Бодум хер-роженнер эмчилер кичи бол-гоннама, маана уругларнын өр, херожен ады-биле кичизидилгенге талазы-биле наксы-даа болза доктааксы-дым. Уругларнын ының ижинизидилгенге эрте ча-кылдында эгелезе эки. Ма-на, бир-че дугаарында уру-ту гинеколог шын сазгышын-га өөредир. Ындың кичизидил-генге кол сорулгазы — эр, херожен талазы-биле гине-колог билиглерин болгаш төлөттиң чаңчыларын оол, кыс уругта медресе билинди-рери.

667000, Кызыл хоорай, Красноармейская, 100

Редактор В. Ф. ЧАДАМБА

ТЕЛЕФОННАРЫ: редактор — 3-43-34; оралакчылары — 3-33-91; 3-34-17; ормания — 3-34-26; карыксалгалы секретар — 3-34-92; оралакчылары — 3-45-93. Килдистер: партияны амыдалары — 3-36-82; 3-36-25; идеология — 3-34-57; совет тургузуу — 3-34-98; 3-41-23; үлетүр — 3-34-49; 3-36-73; агроулетүр — 3-41-16; культура — 3-39-15; информация — 3-37-11; чагаа кылдыр — 3-39-03; 3-34-39; окулга — 3-34-93; корректорлар — 3-37-11; үндүрүчүлөр — 2-27-41; солун келбейн барганда — 2-32-75; бухгалтерия — 3-43-41;

ЭЛЭДИЛЕР КАБИНЕДИ

Ажы-төлүстүн каң кадык база аас-кеиктиң болу-рун ады-не бурзуу куээзо бис. Оларнын кадымын кам-наарында, быжылдарында ады-нелер ролу улу. Чур-тун күш-ажылы курлавыры, камгалачылары — келер уениң салгачылары, элзедил-ер ол. Бистиң күрүнеси оларже база эвээн эвес са-гыш салышыкын кырип турар. Чуртун өске хоорай-ларында дет. Кызыл хоорай-ның № 1 поликлиникасында элзедилер кабинетин 1973 чылда ачтыкан. Аңаа ачыл-дар тусай эртемчилер эмчи-лерин өөредип алган. Бо хүнерде Ында А. Н. Про-куратова, О. В. Капошина олар ачылдан олар.

Элзедилер кабинетинин эмчилерине 15 хардан өрү уруглар хаара туртуган болганда, хоочураан аары-лыг солдар, уругларга кан-ды-бир эмгекчилериниң кур-порттарже баар эмчи бижини олар сүмел бээр. Оол ка-дымын тааркы курорттар-чыне пүткөлдерин ады-нелери ажылдар чедирин дамчытыр ийикте, азы өөре-дилге чедириниң професси-нал комитеттерин дамчы-тыртырар ал турар. Эртен чалың ижинизидил-генге ады-нелериниң курорттарга 19 күн ижил эмгекте, а 68 уруг эмгекче чыттырар эмгекте.

КАДЫК-ЛА БОЛЗА...

Салгал бурзувуну кадымын херожен чондан улуг ха-маарыш. Кадымын илерин кадык уруг туртуган. Сал-галдан салгалы кадык уруг туртувуну дээр-ле болза, не кичи бурзуу болууну ка-дымын камнаарышаан, эмчи-лерин хайгааралыгы тура-ры дузалыг. Ычангаш хоорай-да эмчилер, келер уениң сал-галчыларынын кадымын чаш-кыни туртувунини турда-ла, хайгаарал эгелезе бис. Хер-роженер консультацияны эми сестралары челе береш, үчкүтте илериниң кадымын эмчилер-биле та-гаалашкан, билин алыр. Оол сонда оларнын чурттан олар-нын байланын таңкыдып көөр. Бир эвес сааттыг-ниниң кадымын байдалы хирелиг болза, педиастр, те-рапевт болгаш хероженер эмчилерине дораан шийчи-дерин сүмелээр.

Сааттыг хероженер эмчи-нин сүмезинде диктантыр болуу болза эки. Чаа турту-тунер чаштың кадымы эки болуун дээр буту салыш-кымын не кичир алаар. Ы-чангаш эмчилерден сүме алыр чедириниң бирээси — «Кадык уруглар» салбыры ол. Аңаа келгеш чаш уру-ну чөгөрүнден эгелези, хемгеринге чедир сүмези ал болур. Чедир ычаш аны-ке не бо талазы-биле болуу сонуургалды болуу конугу дузалыг.

МЭЭҢ БОДАЛЫМ

Ажылдан турарым № 2 божудулга бажынында назы метээн элзедил уруглар бо-ла келгилер. Чижээлээр, эртен чалың ының назы-рың 47 уруг божуу. 24-ү бот не болган. Оларнын ара-зында 13—15 харлыг оң бир уруг бар. Бо уруглар-нын хей кезин үнденип чурт-такчыларын ажы-төлү. Не болган уругларнын чамкыч-нары найда-ла өөренимге, ачылдыларын турар.

Устунде айтканымын не болган элзедилер-биле беле-далаарыга, амырдалыгына кандыг-даа тала-биле беле-тел чок. Ол уругларнын то-даргай адресин биживе, чижикке кийрениң Х. Айла-назын хары 15. Ады-нелери чок болганында, төрөдери-де чурттан чоруур. Оол доктаамал чурттап чедир келер курортка адыр уруглар турган И. Святинын кай ба-ды 15. Оол азын бар-да болза, өске өг-бүдөлгү чурт-тан олар. Урууну өөредил-генге, кичизидилгенге ол сагыш салбас. Ындыг боорга Света 80 харлыг кырган-ачазы-биле чурттан олар. Мындыг чижентерин ам-даа уламчылан бижил болур.

Бистиң кыс-даа, оол-даа уругларынмыс ады-төлдү азы-раары харыксалгалы деп чүвени ханы угаар билбес. Келер үдөгү амдыралыгына белегели кошок. Кыс уруг-лар боттарынын херожен чоргоаралын элээр ужурул. Чамдык оолдарнын уруглар-га хамаарылазы лыка чик. Моон уламчылан камгал-дыларын түр болбадыл кайлары бистү калдыр чы-дагалы болду. Ындыг чик сеткилдиг амырдалыг ханы сайгыры билбес оолга мегелетин уруг бот не бо-луп артын турар.

667000, Кызыл хоорай, Красноармейская, 100

Симфония-биле үдөлгели ший көргүзгүлеринге улуг сонуургалды улус-тун саны көвүдөөниң Красноар-скиниң оперетта театрынын шийи бодуп турда, эскерген бис. Тус черин тыва көрүчүлериң саны эвээн болушаан. Кичи бодарга, улуг хоорайдан келген профессионал артистериниң оюнунун кичи бурзуу сонуургап көөр ужурул. Ычангаш бистиң тыва оолдар, кыстары-ызыг, симфония-биле үдөлгели, белег-артистери база ойнап турар шийтерин көрүп театрга келген хоочун көрүчү-лөр сүмел турган.

Хөгжүм-шин театрына улус бир ший-ни көргөш, сонуургап чыгаалашкан тур-лар. Сурагалы ший бижикчиң Шоунун «Кайгамчык кыс Галатея» деп шийинде анык скульптор мрамордан кыс ижини кичи дүрүзүн кылды алган чүе-дир. Бодуун чогаалында ол хандыккы бер-ген. Езулуг, конугу чараш, узун, шил-дек сынын кыс кичи олчаан көзүлгөн.

Оон ол талантыг скульптор бур-ганардан мрамор дүрүзүн дигризи бээрин биле, тугаалап-даа, ырлап-даа чоруу турар. Корүдө үзүндө оперет-танын эгезинде-не кыс кичиниң кезири көстүп турган болгай. Шивер кичи оңу кылып чоруу турган — деп бир анык

ТВ-13 АПРЕЛЬ 13 БИРГИ ПРОГРАММА МОСКВАДАН 6.30-12.00 мүнута. 8.35 «...16 харга чедир болгаш оон улуг назы» 9.15 Мулат-фильм. 9.35 Операга кыс-тарын телекуулу. 10.50 «Кичи дугайында». 11.50 «Ля-Ферге-Аледе агаар ба-йырлалы». Телефильм. 12.00 «Дилеп чорупуусу». «Кан-чаар даштынып турар бис» деп болуктен. 12.30 «Уе». 13.00—14.45 Л. Самойл-шүлүмү-биле жураакышын-ның 15.45 «Бир эвес илдер-иниң харылар». 16.30 Уруг-ларга фильм «Ак болган кара илбиз». 17.45 Компа-тер-биле диалог. 18.30 «Уе». 19.00 «Эрге-чагырганы» — Советтерге. Чер дугайында хоойлу болган түс черини эрге-чагырга чедери. 19.30 Л. Болдарыкко ойнаа. (Баян). 19.40 В. И. Ленинни төрүттүнгөн хүнүдөн бээр 120 чыл болганына. Хей се-рильыг уран-чечен теле-фильм «В. И. Ленинниң портретиниң шийтер». 2-ти фильм. 21.00 «Уе» 21.30 Коллаж. 21.35 Чүгүдүл ил-тервью. 21.45 «Көрүшкүн». 23.15 «Ол болган... болган...» 23.40 Медээлер. 23.55-00.35 ВЛКСМ-нин XXI съездинин хүс мегелетили.

КИНО АПРЕЛЬ 13-ТЕ «НАЙБРАТ»: 12.00, 14.30, 17.00, 19.30 иштарда. Видеоал: «Метелтирген кичи»: 10.00, 13.00, 16.00, 18.50 шактада. «ПИОНЕР»: «№ 41 Сыл-дычыг»: 9.30, 12.30, «Да-лай раскатары»: 10.50, 13.50, «Дашталган сеткил-сагы»: 15.30, 17.30, 19.30 шактарда. Видеоал: «Чаан сөөгүнден кылган наастага»: 14.20, «Мэңи кык Радика»: 16.10, 19.00 шактарда. «ВОСТОК»: «Мега даңгы-рак»: 15.00, 19.30 «Бачыт-гы доллар»: 17.40 шактар-да. «ЕНИСЕЙ»: «№ 41 Ар-лекцио дээр»: 16.00, 19.00 шактарда.

Кызылчыларнын кичээниңге

Кызыл хоорайда базаар болгаш автовокал девисээр-леринге көдээ ажыл-агый продуктуларын садар талазы-биле 1990 чылдын апрель 14-те 9 шакта чаксы ярмарка болур. Ярмаркага Кызыл, Ыш-Хем, Талды, Улуг-Хем, Чөөн-Хемчи, Пав-Хем, Тес-Хем болгаш Эрзин районнар-нын совхозтары кичир.

АЯН-ЧОРУКЧУЛАРГА

Аян-чорук болгаш эскурсиянын Кызылда бюрору даразында маршурттарге пүткөлдерин сүмел тур: Кисловодск — май 11-ден 20-ге чедир, пүткөлүгөн өрт-төз 338 рубль. Харьков — май 16-дан 20-ге чедир, пүткөлүгөн өрт-төз 334 рубль. Кисловодск — май 14-тен 18-не чедир, пүткөлүгөн өрт-төз 285 рубль. Вильнюс — май 7-ден 11-ге чедир, пүткөлүгөн өрт-төз 334 рубль. Калининград — Митск — май 19-тан 26-га чедир, пүткөлүгөн өрт-төз 328 рубль. Таллин — май 24-тен 28-ке чедир, пүткөлүгөн өрт-төз 328 рубль. Ленинград — май 3-тен 7-ге чедир, пүткөлүгөн өрт-төз 330 рубль. Пүткөлүгөн өрт-төзү ады-нелер, чурттаар чер, эскурсия хандырылгазы, самолетка баар, кээриниң орук холдизин кирип турар.

Ажылче чалалга

Кызылда хоочунарнын бажы-интернатинда ажыл-даары-биле даразында ажылдарже чалап тур: 1. Эмчи-терапевт кол эмчи эргелиг, 1.5 шалынник. Бажы-биле хандыра, азы чаагайжыттыгын объектив-биле бо чылдын ишинде хандыра. 2. Ады-нелерге элек-трик-сантехник. 3. Палаталарга ачылдар санитариалар, кухня ачыл-дакчылары. Айтырыг тургузар черин адрес: Кызыл хоорай, Кол-хозная кудумчузу 62. Адми-нистрациянын ачылдар шактары 8 шактан 18 ша-ке чедир. «Тыва агроулетпү туду» наттыжылыгына даразын-га.

Индекс 54241